

Dzień dobry, zapraszam na lekcję online.

Lekcja

Temat: **Okolicznik i dopełnienie, czyli określenia czasownika w zdaniu (temat dwugodzinny).**

Cel: nauczysz się rozpoznawać kolejne dwa określenia – dopełnienie i okolicznik.

NacoBeZu:

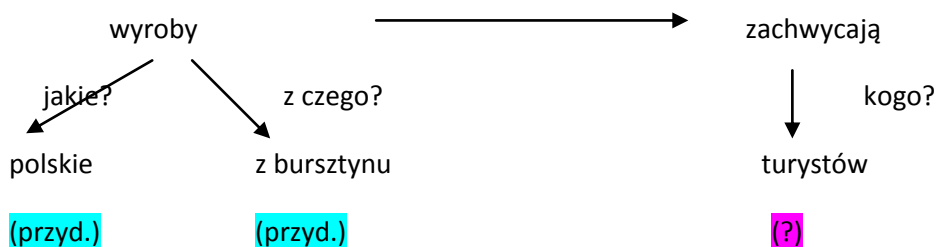
- nazywasz części zdania,
- rozpoznajesz dopełnienie i okolicznik,
- znasz pytania, na które odpowiadają określenia czasownika.

1. Zanotuj w zeszycie temat lekcji.
2. Żeby się nie pogubić, musisz usystematyzować trochę swoje wiadomości na temat części mowy i części zdania. Nie wolno mylić tego podziału – ale w określaniu części zdania należy korzystać wiedzy o częściach mowy.

CZĘŚCI MOWY	CZĘŚCI ZDANIA
<ul style="list-style-type: none"> • rzeczownik • czasownik • przymiotnik • liczebnik • przysłówki • spójnik • przyimek • zaimek • partykuła • wykrzyknik 	<ul style="list-style-type: none"> • główne: <ul style="list-style-type: none"> - ORZECZENIE - PODMIOT • określenia: <ul style="list-style-type: none"> - przydawka - okolicznik - dopełnienie

3. Poznałeś już przydawkę. Wiesz, że jest to określenie rzeczownika i znasz pytania, na które odpowiada.

Polskie **wyroby** z bursztynu **zachwycają** turystów.

4. Jedno z określeń powyższego zdanie nie może być przydawką. Dlaczego?
5. Zanotuj w zeszycie poniższą informację.

DOPEŁNIENIE:

- jest określeniem czasownika (podaje dodatkowe informacje o czynności)
- odpowiada na pytania przypadków zależnych (wszystkich oprócz Mianownika i Wołacza)

M.	----
D.	KOGO? CZEGO?
C.	KOMU? CZEMU?
B.	KOGO? CO?
N.	Z KIM? Z CZYM?
Msc.	O KIM? O CZYM?
W.	----

6. Wykonaj wykresy podanych zdań:
 - Jasne słońce oświetliło czerwcowe łąki.
 - Jan zobaczył interesującą książkę.
7. Kolejnym - ostatnim określeniem – występującym w zdaniu pojedynczym jest okolicznik. Zapisz definicję tego określenia.

OKOLICZNIK:

- jest również określeniem czasownika (podaje informacje o sposobie wykonania czynności, przyczynie, miejscu, czasie)
- odpowiada na pytania:

JAK? GDZIE? KIEDY? PO CO? DLACZEGO? MIMO CO? JAK DŁUGO? WBRĘW CZEMU?

8. Wykonaj wykresy podanych zdań – opisz wszystkie określenia.
 - Brawurowa akcja strażaków przyniosła rozgłos w okolicy.
 - Podarty banknot leżał przy starym ogrodzeniu.
 - Mój brat rozbił wczoraj kolano.
9. Sprawdź swoją wiedzę – na zakończenie!

OKOLICZNIK I DOPEŁNIENIE, CZYLI OKREŚLENIA CZASOWNIKA W ZDANIU

JANURA

turyści	po południu	do sklepu	gości	jeżdżają
pracujemy	o wakacjach	Eskimosi	twoj	krasnale
książkę	czekają	siostrze	uginają się	gałęzie
odważny	słońce	wczoraj	w trawie	z brązu
ciąży się	dwieście	wiosenna	świeci	wesoło

Orzeczenie

Podmiot

Przydawka

Dopełnienie

Okolicznik

<https://wordwall.net/pl/resource/538801/cz%C4%99%C5%9Bci-zdania>

10. POWODZENIA! Proszę o przesłanie notatek.

M.J.